

آیا چین برای تقابل با غرب به رمزارزها بازمی‌گردد؟

بیت کوین در کمین تبادل ژئوپلیتیک

بررسی مشکلات زیست محیطی در گفت و گوی
اختصاصی «تعالی» با دکتر محمد حسین عمادی

ظرفیت فعلی دولت برای مسائل محیط‌زیستی ناکافی است

نیاز اقتصاد ایران

شامخ اقتصاد ایران در منطقه رکود باقی ماند

عوامل بازدارنده در مسیر تولید

در نخستین ماه سال ۱۴۰۴، شامخ کل اقتصاد تداوم در روند رکودی را نشان می دهد. شامخ بخش صنعت نیز پس از حذف اثر تعطیلات نوروزی، در محدوده مرزی ۵۰ توقف کرده است. با توجه به شرایط فروردین ماه «تداوم

قطعی برق، نوسانات شدید نرخ ارز و عدم دسترسی به مواد اولیه «به عنوان یکی از مهم ترین عوامل بازدارنده در مسیر تولید، موجب کاهش میزان تولید، افزایش هزینه ها و تأخیر در تحویل سفارش ها شده است. مسائلی

که سودآوری بنگاه‌ها را تحت تأثیر قرار می‌دهد و باعث کاهش اشتغال و استمرار فعالیت کارخانه‌ها می‌شود. در کنار مشکلات زیرساختی و تعطیلات فروردین ماه، ریزش در تقاضای داخلی به دلیل کاهش قدرت خرید خانوارها،

کاهش صادرات، تورم بالا و کمبود نقدینگی از دیگر عوامل اثرگذار بر کاهش فعالیت کسب و کارها بوده است. شامخ کل اقتصاد در اولین ماه سال جاری به عدد ۴۸،۴ رسید و در منطقه رکود قرار گرفت.

صفحه ۷ را بخوانید

یادداشت-۱

توافق به شرطها و شروطها
در دسترس است

حسن بهشتی پور

مذاکرات به چه سمتی می‌رود؟ مطالبات دو طرف شامل چه مواردی است و تا چه حد امکان توافق وجود دارد؟ سشن‌به سبب ترامپ ضمن اشاره به این واقعیت که به دنبال توافق با ایران است، تأکید کرد که در جریان سفر به خاورمیانه یک خبر بزرگ و سورپرایز خواهد داشت؛ بلافاصله پس از این صحبت‌ها برخی رسانه‌های داخلی از جمله صدا و سیما شروع کردند به تحلیل و رمزگشایی از اظهارات ترامپ. حتی در صدا و سیما کارشناسان از دیدار احتمالی پزشکیان و ترامپ در عربستان سخن گفتند.

چه در ۱۲۰ سال اول دولت ترامپ و چه در روزی که از دولت دوم ترامپ می‌گذرد، هرگز شاهد اتخاذ مواضع واحد و یابانی از سوی ترامپ نبوده‌ایم. موضع‌گیری‌های جنجالی و بعضاً متناقض صرفاً برای اینکه همواره ترامپ در صدر اخبار باشد، اتخاذ می‌شود. اینکه قرار است یک رخداد بزرگ و خبر مهم را در سفرش به خاور میانه مطرح کند، مشخص نیست چیست؟

نمی‌خواهم بگویم احتمال دیدار ترامپ با پزشکشان وجود ندارد، چرا که اگر منافع ملی کشورمان ایجاب کند و به نفع مردم باشد، قطعاً آقای پزشکشان پس از هماهنگی با نهادهای بالادستی با ترامپ هم دیدار می‌کند، اما مسأله این است که آیا ترامپ آماده‌گی دارد تصمیمات سخت بگیرد و به مطالبات ایران برای برداشتن تحریم‌ها و حق ایران برای غنی‌سازی پاسخ دهد؟

باید دید ترامپ خبر مهمی درباره مذاکرات با ایران دارد یا اینکه کلاً یک خبر مهم درباره هر موضوع دیگری دارد یا نه؟ تصور می‌کنم خبر بزرگی که ترامپ در جریان سفر به عربستان از آن صحبت می‌کند، انعقاد قراردادهای بزرگ مالی با عربستان است. قرارداد ۳۰۰ تا ۵۰۰ میلیارد دلاری که برخی خبرها درباره آن در کرده، احتمالاً این خبر بزرگ وعده داده شده است.

نباید از یاد برد که ترامپ صحبت‌ها و وعده‌های بسیاری را نیز مطرح کرده که اساساً عملی نشده‌اند. مثلاً ترامپ اعلام کرده بود قادر است یک روزه جنگ پیچیده روسیه - اوکراین را حل و فصل کرده و صلح را در جهان به بار بیاورد.

تنازع بی‌پایه‌ای که ۳ سال است تداوم داشته و نظام بین‌الملل نتوانسته تأثیری مثبتی در آن داشته باشد. اما ترامپ وعده حل تنازع روسیه-اوکراین را داد و بعد هم بلافاصله حرف خود را تغییر داد و اعلام کرد دو کشور به حرف او گوش نمی‌دهند. معتمد اگر بین ایران و آمریکا توافقات لازم صورت گرفته باشد به گونه‌ای که

به سمت تصمیم‌گیری‌های دو رییس‌جمهور رسیده باشد، احتمال دیدار پزشکین - ترامپ وجود دارد، اما اگر دو کشور به یک چنین مرحله‌ای نرسیده باشند، دلیلی برای انجام این دیدار وجود ندارد. ایران در صورتی مطالباتش را اجرائی شده می‌بیند که زمینه رفع تحریم‌های اقتصادی فراهم شده باشد.

در زمینه دورنمای مذاکرات اما همچنان فضای خوش بینانه‌ای وجود دارد. ویتکاف اعلام کرده، دور بعدی مذاکرات به زودی آغاز می‌شود. ممکن است این دیدارها روز یکشنبه و ممکن است، پس از سفر ترامپ به منطقه انجام شود اما تایید بر دیپلماسی و مذاکرات نشانه خوبی است. این روند نشان می‌داد علی‌رغم طراحی خاص و فتناسازی‌های رویبو و وزیر خارج آمریکا که حتی اظهارات دو پهلوی در برابر طرفین برای دیپلماسی جدی است، معتقدم اگر خواسته آمریکایی‌ها، عدم دستیابی ایران به سلاح هسته‌ای باشد، از طریق ژانسن و سایر نهادهای بین المللی می‌توان این گزاره را محقق کرد، اما اگر ترامپ و دیپلماتان به فراتر داشته باشند بدون تردید ایران به آن تن نخواهد داد. ایران هم مطالبه جدی پایان تحریم‌ها و بازگشت به بازارهای جهانی در عین حفظ غنای خود را دارد. اگر دو طرف بر این مطالبات تاکید داشته باشند و موضوعات فرامتنی را در گفت‌وگوهایشان دخالت ندهند، توافق در دسترس خواهد بود.

دوئال ترامپ، رییس جمهوری ایالات متحده آمریکا در روزهای آینده نخستین سفر بین المللی رسمی خود پس از استقرار در کاخ سفید را آغاز خواهد کرد و شماری از کشورهای منطقه از جمله عربستان سعودی، میزبان او خواهند بود. ترامپ که شنبه اعلام کرد که با حوثی ها در یمن به توافق رسیده و این ترتیب حملات را تشریح کرده است، اعلام کرده که در این سفر به اسرائیل نخواهد رفت و تنها با تعدادی از کشورهای عربی منطقه دیدار دارد. رییس جمهور آمریکا همچنین به بیانیه های رسانه ای خود اعلام کرد که به زودی خبر یا بیانیه ای رسمی از سوی دولت آمریکا منتشر می شود که می تواند انعکاس جهانی داشته باشد. خبری که هنوز مشخص نیست دقیقاً در چه زمینه ای خواهد بود و صحبت درباره به نقل از اداه اعلام گذشته آمریکا سیاست خبری به نقل از منابعی اعلام کرد که ترامپ قصد دارد در جریان سفر به منطقه، با عبور از نام تاریخی خلیج فارس، اعلام کند که آمریکا از این پس از نام جعلی خلیج عربی استفاده خواهد کرد. دو مقام آمریکایی روز شنبه به خبر گزاری آسوشیت پرسی گفتند، دوئال ترامپ رییس جمهور آمریکا قصد دارد در اقدامی تریک امیز در سفری از خود به عربستان سعودی اعلام کند که آمریکا از این پس خلیج فارس را

نام جعلی آن «خلیج/عربی» خواهد نامید. براساس این گزارش، کشورهای عربی برای تغییر نام جغرافیایی به پهنه‌ای در جنوب ایران فشار آوردند، در حالی که ایران بر پیوند تاریخی‌اش با خلیج فارس تأکید دارد. این مقامات امریکایی به شرط ناشناس ماندن درباره این موضوع حساس صحبت کردند. کاخ سفید و شورای امنیت ملی امریکا فعلاً به درخواست‌های این اظهار نظر پاسخ نمی‌دهند. اقدامات تحریک‌آمیز ترامپ در شرایطی انجام می‌شود که نام خلیج همیشه فارس و قرن‌ها پیش نام‌های هم‌طور مستند شده و شناخته شده و اسناد تاریخی این نام‌ها به‌طور گسترده توسط دولت ایران در سال ۲۰۱۲ تهدید کرد که گوگل را به دلیل حذف خودمانده این نام تهدید می‌کند. تحت پیگرد قانونی قرار خواهد داد. در نقشه‌های گوگل در امریکا، این پهنه‌ای به عنوان جعلی آن نشان داده می‌شود. در نقشه‌های پهنه‌ای فقط نام خلیج فارس ذکر شده است. نیروهای نظامی امریکا سال‌هاست که به‌طور یک‌جانبه این پهنه‌ای را در تبلیغات و تصاویر منتشر شده خودشان با عنوان جعلی خطاب می‌کنند. در سال ۲۰۱۷ و در نخستین دوره حاکمیت جمهوری ترامپ، زمانی که او از نام جعلی این پهنه‌ای به‌خاطر استفاده کرده مناقشه‌ای در رفت و آمد حسن روحانی، رئیس‌جمهور وقت ایران به ترامپ توصیه

کرد که باید جغرافیا بخواند. محمد جواد ظریف وزیر خارجه وقت ایران هم در همان زمان در فضای مجازی نوشت: «همه می دانستند دوستی ترامپ را می توان به بالاترین قیمت خرید؛ حالا، دستمزدش به «هم» پیش تر فاطمه مهرخانی، سخنگوی دولت ایران، در یادداشتی به مناسبت روز خلیج فارس با تاکید بر اینکه خلیج فارس تا همیشه فارس خواهد ماند، نوشت: «در تقویم، نام خلیج فارس را قاب گرفتیم، نه برای یادآوری، که خودمان که برای یادآوری به آنان که فراموش کردند.» اسماعیل باقی، سخنگوی وزارت امور خارجه ایران، ۱۰ اردیبهشت همزمان با روز ملی خلیج فارس، خلیج فارس را بخشی جدایی ناپذیر از حافظه تاریخی و میراث فرهنگی - تمدنی ملت ایران خواند و خاطره نشان کرد که نام خلیج فارس از دوران باستان تا به امروز در متون فارسی، عربی و لاتین همواره بدوشی ثبت شده است. به گزارش آسوشیندپرس، ترامپ می تواند برای اهداف رسمی امریکانام خلیج فارس را «تغییر» دهد، اما نمی تواند به باقی جهان بگوید که کند که چه نامی به کار برند. ترامپ علاوه بر عربستان سعودی، قرار است به دوحه قطر و ابوظبی امارات که همگی در کنار این پهنه قمر قرار دارند نیز سفر کند. این سفر که نخستین سفر

خارجی ترابمپ از زمان روی کار آمدنش در ۲۰ ژانویه برنامهریزی شده بود، در حالی انجام می‌شود که او تلاش دارد به کشورهای حاشیه خلیج فارس سر نزدیک شود و سرمایه گذاری مالی آنها را هم‌راستا با مایشان کند. درگیری‌های منطقه‌ای در حمله پتان جنگ رژیم صهیونیستی علیه غزه و کنترل برنامه هسته‌ای ایران را جل کند. رئیس جمهور امریکا همچنین از طریق کسب و کارهای شخصی اش که از داخل کاخ سفید هم مالکیت آنها را حفظ کرده، روابط مالی چشمگیری با این کشور دارد. ادای اقدام پند ما پس از آن صورت می‌گیرد که ترامپ گفته بود امریکا خلیج مرکز برای مسال از دولت ترامپ شکایت کرد، چون کاخ سفید خبر نیکان این خبرگزاری را به دلیل سرپیچی از دستور اجرایی رئیس جمهور ب تغییر نام «خلیج مرکزی» صادر کرد بود. قاضی فدرال امریکایی «تروور مک‌فادن» که منوب ترامپ است، ماه گذشته حکم داد که اصلاحاتی از قانون اساسی امریکا توسط آسوشیتدپرس در برابر تلافی دولت از بابت انتخاب واژگان محارفت می‌کند و دستور داد که دسترسی این خبرگزاری مجدداً برقرار شود.

ادامه در صفحه ۴

یادداشت-۲

شعار سال و بخش خصوصی واقعی

واقعی فراهم شود و از تصدی گری دولت و حضور،
بنگاه‌های خصولتی در عرصه رقابت با بخش خصوصی
واقعی مانع جدی شود. چون ارزش افزوده‌ای که
بخش خصوصی می‌تواند برای کشور ایجاد کند، مورد
توجه جدی است.

ظرفیت فنی و پیمانکاری ی زیادی در کشور وجود دارد
و آنچه اهمیت دارد اینکه مدل‌های توجیه‌پذیر، علمی
و پیش‌بینی‌پذیر برای سرمایه‌گذاری تعریف شود.
تا سرمایه‌گذار نسبت به اصل سرمایه خود و عواید
سرمایه‌گذاری اطمینان داشته باشد. گرنه سرمایه‌
در به سمت منابع غیر مولد حرکت می‌کند.

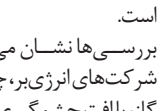
برای توسعه اقتصادی به‌ویژه
در سال‌های اخیر یک
حلقه مفقوده داشتیم که
این حلقه مفقوده، موضوع
سرمایه‌گذاری و جذب منابع
مالی است. تحقق اهداف
اقتصادی و رشد اقتصادی،
مستلزم آن است که منابع
لازم به منظور سرمایه‌گذاری در حوزه تولید فراهم
شود و فعالان اقتصادی بتوانند استقراض لازم را از
تسهیلاتی که اندیشیده می‌شود، داشته باشند.

پیام قاری

باید بر آماده‌سازی بستر لازم برای ورود بخش خصوصی و فعالان و نگاهداری اقتصاد در عرصه سرمایه‌گذاری برای تولید تأکید شود. به‌ویژه سرمایه‌گذاری که منبع درآمد به‌دیده‌ایست، امروزه لازم را نسبت به تضمین اصل سرمایه خود داشته باشدند و از منافع و عواید ناشی از سرمایه‌گذاری مطمئن باشند تا بتوانند سرمایه‌ها را به سمت بازار کار هدایت کنند. باید نقش ارکان اقتصادی کشور به‌ویژه دولت را در زمینه تحقق شعار سال بسیار پررنگ توصیف کرد. تصویب قوانین حمایتی و مشوق‌های سرمایه‌گذاری، سرمایه‌گذاری، رفع موانع سرمایه‌گذاری و تکریم از سرمایه‌گذاری که در این حوزه ورود پیدا می‌کنند و همچنین اهمیت دادن به حقوق مالکیتی سرمایه‌گذاران از نکاتی است که باید مورد توجه ویژه قرار گیرد. اگر می‌خواهیم در زمینه جذب سرمایه‌گذاری متفاوت با رویه‌های سابق عمل کنیم، لازم است بستر و میدان برای ورود بخش خصوصی

ناترازی انسرژی در ماه‌های اخیر، به یکی از چالش‌های جدی برای صنایع بورسی و سایر صنایع کشور تبدیل شده است. این ناترازی، که به‌ویژه در بخش‌های انرژی‌بر مانند برق و گاز نمود عینی دارد، به کاهش قابل توجه تولید در شرکت‌های فعال در این بخش منجر شده

اور دہا، این شرک

از ظرفیت اسمی خود را در تولید برقی و گاز به کار گرفته و فائده حدود ۲۵ تا ۲۶ درصد از ظرفیت تولیدشان را به دست داده‌اند.

دلیل اصلی این کاهش تولید، قطعی‌های مکرر انرژی در ماه‌های اخیر بوده است. عملی می‌توان گفت که در دو ماهه ابتدایی و دومه‌های پایانی نیمه‌اول سال، بسیاری از شرکت‌ها به دلیل قطعی برق، گاز و یا مدار تولید خارج شدند و فعالیت خود را کاهش دادند. این وقفه‌های تولید، تاثیر مستقیمی بر روند تولید کل کشور داشته و به کاهش قابل ملاحظه میزان تولید منجر شده است.

این مشکل، علاوه بر کاهش تولید، می‌تواند منجر به افزایش قیمت‌ها و بروز مشکلات اقتصادی در صنایع‌های تامین شود. همچنین، کاهش تولید در صنایع بورسی، می‌تواند بر فعالیت‌های بورس اوراق

بهادر و سرمایه‌گذاری در این حوزه‌ها تأثیر منفی نگذارد. در صورت دارد تا مسوولان ذی‌ربط با شناسایی و رفع ریسک‌های این مشکل، اقدامات لازم را برای بهبود وضعیت تراز آری و ارتقای تولید در صنایع کشور انجام دهند. این اقدامات شامل سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های انرژی، بهبود مدیریت مصرف و افزایش پایداری شبکه‌های توزیع انرژی است. همچنین، تدوین استراتژی‌های بلندمدت برای افزایش بهره‌وری انرژی در صنایع مختلف، از ضروری به نظر می‌رسد. در حال حاضر پولی که به سمت بازار می‌آید، در مرحله اول عمدتاً به سمت صنایعی هدایت شد که بیشترین سود را از توافق احتمالی ایران و غرب می‌گیرند. در این میان سه صنعت بانک، خودرو و حمل و نقل، بیش از سایرین در ذهن بازار به عنوان برندگان توافق مطرح بودند. در این مرحله جریان نقدینگی به سمت شرکت‌ها و صنایعی خواهد رفت که از نظر سودآوری، پتانسیل رشد و همچنین نسبت‌های مالیاتی مانند قیمت به سود (P/E)، توان توجیه افزایش قیمت را دارند.

یعنی شرکت‌های ارزنده‌ای که در یکی، دو سال اخیر به دلیل شرایط بد بازار رشد چندانی نداشته‌اند اکنون ظرفیت جبهش دارند. برای مثال می‌توان به شرکت‌های تک سهم در صنایع مختلف اشاره کرد. چه در صنعت نساجی و سیمان، چه در بخشی از پتروشیمی‌ها که از نظر سودآوری وضعیت خوبی دارند اما به دلیل تحریح بازار و اختلال در صادرات، اکنون تحت فشار بوده‌اند. این شرکت‌ها می‌توانند به عنوان گزینه‌های مرحله دوم ورود پول مورد توجه قرار گیرند.

یادداشت-۴

خليج جاودان فارس وهياھوی جاعلان

خبرگزاری آسوشیتدپرس
روز چهارشنبه به نقل از «دو»
مقام آمریکایی که نتوانستند
نامشان فاش شود» گزارش داد
دونالد ترامپ، رییس جمهور
آمریکا، قصد دارد هفته آینده
در جریان سفرش به عربستان
سعودی اعلام کند که با اسرائیل

عزت الله يوسفیان ملا

متحدۀ از این پس خلیج فارس را با نام «خلیج عربی» یا «خلیج عربستان» یا «خلیج خاورد» در البته ساتانی پس از این خاندان، خبری مبع نقل از یکی از پرس های تراپ منتشر شد که خبر او شویستر پس از اتکدی بدی که در اهادا ای صرار و تاکیدی ارایا هامنیتی بر خنکۀ نام این باریکۀ خلیج همیشگی فارس است، نامی از تصب و وطن دوستی است یا اینکه، منظر علمی، تاریخی، اصول اکدمیک جغرافیایی و قسّی نظام بین الملل هم دایلی بر این اطلاق عربی نام این خلیج فارس را بر یکۀ وجود دارد؟ ضرورت پاسخگوی این پرسش در روز های که برخی اخبار در باره تلاش تراپ در باره تغییر عنوان خلیج فارس منتشر شد، ضروری به نظر می رسد از منظر نظام بین الملل، قانون و دستور العمل خاصی بر اساس این اسمی کشور ها و مناطق مختلف در ریاها و آب راه ها درج شده باشد، و چون ندارد، بلکه این اسمی در محاورات، مکاتبات تاریخی، اسناد و کتیبه های بین المللی ثبت شده و مبتنی بر این اسمی نقاط مختلف در رسمیت پیدا می کند. کسی همی تواند به یاد اخواه خود اینها عنوان کند. خلیج فارس مکزیک یا کانال خلیج امریکا یا کانال امریکاس: یا ناگاهان کسی میلش یکشد که نام خلیج فارس را بر این اسمی جعلی تغییر دهد. در هیچ قرنی از قرون گذشته از زمان خمششیان تا دوران صفویه و باقری و جز خلیج فارس (Persian Gulf) هیچ نام دیگری برای این باریکۀ ثبت نشده است. فقط در اسناد، مکاتبات و نامه های رد و بدل شده از سوی مقامات ایرانی، بلکه در اسناد و مدارکی که در فضایی بین المللی میان برهبران سایر کشور ها نیز حراش داشته باشد عنوان خود، نویدیم. حتی در جنگ های که در قرن حاضر در خلیج فارس و منطقه خاور میانه اتفاق افتاد و در سرازار این امریکایی و انگلیسی و غرضی شدند، قسّی تاوبت آنها محل کشته شدن سربازان غربی را خلیج فارس درج می کنند. امروز در بسیاری از گورستان های امریکایی و اروپایی، عنوان خلیج فارس به عنوان محل دفن نیروهای نظامی یا سربازان این کشور ها قید شده است. قبل از بره های قرن اخیر در جنگ های بر تالای ها و بهوشور و بندر عباس، عنوان این منطقه فقط و فقط خلیج فارس است. حتی در اسناد و مدارک سازمان ملل، اطلاق عنوان خلیج فارس برای این منطقه تثبیت شده است. این گونه نیست که فردی ناگاهان از خواب بیدار شود و بگوید که بر بلند پایده امریکا قلعی پیدا کند! خلیج فارس نام خلیج امریکا یا خلیج فارس را بر این عناوین جعلی نامگذاری شود. **ادامه در صفحه ۳**